MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH R. MICALLEF

Seduta tad-9 ta' Jannar, 2014

Rikors Numru. 1098/2013

Fl-atti tar-Rikors għall-Ħruġ ta’ Kontro-Mandat għall-Mandat ta’ Sekwestru Numru 1631/13 fl-ismijiet:

GREYHOUND INTERNATIONAL LIMITED (C – 52503) għan-nom u in rappreżentanza tas-soċjeta’ estera Tishtom Alcosteel Recycling Co. Ltd. kif debitament awtorizżata u l-istess Greyhound International Limited, għal kull interess li jista’ jkollha

vs

Josette **BERRY** u Sandro Darmanin

Il-Qorti:

Rat ir-Rikors imressaq fl-14 ta’ Novembru, 2013, li bih u għar-raġunijiet hemm imfissra, r-rikorrenti Josette Berry u Sandro Darmanin (aktar ’il quddiem imsejħin “l-eżekutati”) talbu li din il-Qorti (a) tħassar il-Mandat kawtelatorju ta’ Sekwestru maħruġ kontrihom mill-intimata eżekutanti Greyhound International Limited *proprio* u *nomine* (aktar ’il quddiem imsejħa l-“eżekutanti”) fit-23 ta’ Ottubru, 2013, għall-finijiet tal-artikolu 836(1)(b)(d) u (f) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta’ Malta; (b) tikkundanna lill-istess eżekutanti tħallashom penali għall-finijiet tal-artikolu 836(8) u d-danni għall-finijiet tal-artikolu 836(9) tal-istess Kodiċi; u (ċ) f’każ li ma ssibx li hemm raġuni għalfejn tħassar il-Mandat, li torbot lill-eżekutanti biex tressaq garanzija tajba taħt l-artikolu 838A tal-istess Kodiċi fiż-żmien u fis-somma li jogħġobha tiffissalha u biex, fin-nuqqas, tħassar il-Mandat;

Rat id-degriet tagħha tal-20 ta’ Novembru, 2013, li bih ordnat in-notifika lill-intimata eżekutanti u tatha ż-żmien imsemmi fl-artikolu 836(3) biex tressaq is-sottomissjonijiet tagħha għat-talbiet tal-eżekutati;

Rat in-Nota mressqa mill-intimata eżekutanti fit-28 ta’ Novembru, 2013, li biha laqgħet għat-talbiet tal-eżekutati billi qalet li l-ebda waħda mit-talbiet tal-eżekutati ma jmissha jew jistħoqqilha tintlaqa’ għaliex, għall-kuntrarju ta’ dak allegat mill-istess eżekutati, hemm raġunijiet tajbin u serji biżżejjed biex il-Mandat jinżamm fis-seħħ biex l-eżekutanti ma ġġarrabx ħsara li ma tkunx tista’ tissewwa għall-ħarsien tal-pretensjonijiet mistħoqqa tagħha kontra l-eżekutati;

Rat in-Nota mressqa mill-eżekutati fil-5 ta’ Diċembru, 2013, b’replika għal xi partijiet minn dak li jissemma mill-eżekutanti fin-Nota bis-sottomissjonijiet tagħha;

Rat l-atti kollha tar-Rikors u tal-Mandat kawtelatorju li għalih jirreferi;

Ikkunsidrat:

Illi din hija azzjoni maħsuba taħt l-artikolu 836 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta. Ir-rikorrenti jridu li jitneħħew għal kollox l-effetti ta' Mandat kawtelatorju ta' Sekwestru maħruġ kontrihom mill-eżektanti fit-23 ta' Ottubru, 2013, u dan għall-finijiet tal-artikoli 836(1)(b), (d) u (f) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta, u dan minħabba li l-imsemmi Mandat inħalef u tressaq minn persuna li ma kenitx tirrappreżenta lill-eżekutanti u wkoll għaliex il-pretensjonijiet vantati mill-eżekutanti mhux biss huma bla bażi, imma lanqas jilħqu l-grad tal-*prima facie*. Minħabba li l-eżekutati jqisu li l-Mandat inħareġ kiesaħ u biered bla ebda twissija, jridu li l-Qorti tikkundanna lill-eżekutanti tħallashom penali u kif ukoll id-danni. Fl-aħħarnett qegħdin jitolbu li, f'każ li ma ssibx li l-Mandat għandu jitħassar, l-eżekutati qegħdin jitolbu li l-Qorti tordna lill-eżekutanti tressaq garanzija biex tagħmel tajjeb għall-ħlas tal-penali u tad-danni;

Illi l-kawżali imressqin mir-rikorrenti biex isejsu l-ewwel talba tagħhom huma: (a) li waħda mill-ħtiġijiet tal-liġi għall-ħruġ tal-Mandat m'għadhiex fil-fatt teżisti; (b) li l-ammont mitlub fil-Mandat mhux *prima facie* mistħoqq jew huwa eċċessiv; u (ċ) li, fiċ-ċirkostanzi, mhuwiex raġonevoli li l-Mandat jibqa' fis-seħħ;

Illi, kif ingħad bosta drabi fi proċeduri bħal dawn, l-istħarriġ li għandha tagħmel il-Qorti huwa biss wieħed *prima facie* u dan għaliex il-mertu jmissu jiġi mistħarreġ fil-kawża

proprja bejn il-partijiet[1]. Għalhekk, hija l-fehma tal-Qorti li mhuwiex meħtieġ li tifli fil-mertu l-kwestjonijiet li nqalgħu bejn il-partijiet u li wasslu għall-ħruġ tal-Mandat. Bħala fatt jirriżulta li dak inhar li nħareġ il-Mandat, l-eżekutanti fetħet kawża kontra l-eżekutati[2] li sejra tinstema' minn din il-Qorti kif presjeduta;

Illi minn <u>dak li jirriżulta mill-atti</u> u li huwa rilevanti għad-determinazzjoni ta' dawn il-proċedimenti, joħroġ li l-Mandat relattiv inħareġ kontra r-rikorrenti eżekutati fit-23 ta' Ottubru, 2013[3], u kien notifikat lil seba' sekwestratarji – ħames banek kummerċjali lokali u żewġ uffiċjali pubbliċi. Il-Mandat inħareġ dwar "sorti" ta' mitejn elf euro (€200,000) u b'kawżali li tgħid li dik is-somma tirrappreżenta "danni u ħlasijiet eċċessivi u mhux dovuta mħallsa mill-kredituri favur id-debituri kif dedott kontrihom f'rikors ġuramentat preżentat kontestwalment". Il-Mandat inħalef minn wieħed Anthony Stivala. Wieħed mill-banek sekwestratarji iddikjara li kellu "*safe deposit locker*" f'isem l-eżekutata Berry[4]. Iżjed 'il quddiem, l-istess sekwestratarju għadda biex jiddepożita somma ta' flus li kienet f'kont bankarju miegħu, u dan permezz ta' ċedola ta' depożitu fit-13 ta' Novembru, 2013[5]: is-somma depożitata kienet anqas mis-somma msemmija fil-Mandat;

Illi l-kumpannija eżekutanti *proprio* hija reġistrata f'Malta u twaqqfet f'Malta f'April tal-2011, b'azzjonist wieħed u direttur wieħed fil-persuna tas-sinjura Chutipa Srinakorn, ċittadina tar-renju tat-Tajlandja[6], li hija wkoll is-segretarja tal-istess kumpannija u kif ukoll il-persuna li għandha r-rappreżentanza kemm legali u kif ukoll dik ġudizzjarja tal-istess[7];

---

[1] Ara P.A. RCP **7.2.2001** fil-kawża fl-ismijiet ***Visa Investments Ltd. vs Blye Engineering Co. Ltd***
[2] Rik. Nru. 1020/13JRM (imqiegħda għall-ewwel smigħ għall-21 ta' Jannar, 2014).
[3] Dok "A", f'paġġ. 3 – 6 tal-atti
[4] Dok "A", f'paġ. 6 tal-atti
[5] Dok "FG2", f'paġġ. 521 – 2 tal-atti
[6] Dok "AS5", f'paġ. 75 tal-atti
[7] Ara Dok "B", f'paġġ. 7 – 14 tal-atti

Illi b'żewġ ittri taħt il-firma tagħha maħruġin fit-23 ta' Ottubru, 2013[8], Srinakorn qabbdet lill-imsemmi Anthony Stivala bħala mandatarju biex jiftaħ il-kawża u jressaq it-talba għall-ħruġ tal-Mandat f'isem l-eżekutanti kontra l-eżekutati;

Illi jirriżulta li l-eżekutata Berry talbet u kisbet il-ħruġ ta' Mandat ta' Sekwestru kawtelatorju kontra l-eżekutanti *proprio* fil-25 ta' Ottubru, 2013[9]. Wieħed mill-banek sekwestratarji iddepożita somma taħt l-awtorita' tal-Qorti permezz ta' ċedola fit-13 ta' Novembru, 2013[10]. Għall-kawża miftuħa mill-eżekutanti kontra l-eżekutati, dawn tal-aħħar ressqu talba rikonvenzjonali[11];

Illi l-Qorti issa sejra tgħaddi biex tqis l-aspetti ta' dritt li jsawru l-każ u dan skond il-kawżali speċifiċi tal-liġi li fuqhom ir-rikorrenti jsejsu t-talbiet tagħhom. Qabel xejn, għandu jingħad li dak li din il-Qorti trid tasal għalih f'din il-proċedura m'għandu bl-ebda mod jitqies li jkun qiegħed isir xi ġudizzju fil-mertu dwaru. L-istħarriġ meħtieġ fi proċedura bħal din huwa marbut ma' eżami x'aktarx formali tal-att li tiegħu qiegħed jintalab it-tħassir. Il-Qorti għandha tistħarreġ li r-rekwiżiti mitluba mil-liġi għall-ħruġ tal-Mandat jidhru mill-att innifsu u li dan ma nħariġx b'mod abbużiv[12]. Dan qiegħed jingħad l-aktar minħabba li kemm l-eżekutati u kif ukoll l-eżekutanti ressqu bosta sottomissjonjiet u dokumenti li jolqtu l-mertu tal-kwestjoni li hemm bejniethom u ħwejjeġ oħrajn ukoll (bħall-kwestjoni tal-proċeduri meħuda dwar frodi kontra xi persuna minn awtoritajiet ġudizzjarji jew tal-pulizija f'artijiet oħrajn). F'din il-proċedura, l-Qorti ma tistax u ma jmisshiex tgħarbel dawn il-provi u s-sottomissjonijiet għar-rigward għaliex b'hekk tkun qiegħda tidħol f'eżerċizzju qabel waqtu li jrid isir (safejn jibqa' rilevanti) waqt is-smigħ tal-kawża fil-mertu;

---

[8] Dokti "AS1" u "AS2", f'paġġ. 71 u 72 tal-atti
[9] Mandat Nru. 1641/13
[10] Dok "FG3", f'paġ. 523 tal-atti
[11] Dok "D", f'paġġ. 25 – 9 tal-atti
[12] Kumm GMA **23.6.1994** fil-kawża fl-ismijiet ***Paul Ħili et vs Dr. Joselle Farruġia noe et*** (mhix pubblikata)

Illi r-rikorrenti eżekutati jsemmu tliet kawżali li dwarhom jistennew li t-talbiet tagħhom jiġu meqjusa:

A) Il-kawżali li waħda mill-ħtiġiet tal-liġi għall-ħruġ tal-Mandat m'għadhiex teżisti [Art. 836(1)(b)]. Din id-dispożizzjoni, skond il-kliem użat fiha, ġiet imfissra bħala riferenza għal xi waħda mill-ħtiġijiet tal-liġi għall-ħruġ tal-att kawtelatorju li kienet teżisti fil-waqt tal-ħruġ tal-istess att iżda li, wara l-ħruġ tal-istess Mandat, ma baqgħetx teżisti iżjed[13]. Għalhekk, jekk wieħed irid jimxi ma' tali tifsira, wieħed irid juri li l-ħtieġa għall-ħruġ tal-Mandat trid tkun naqset wara li nħareġ l-att;

Illi l-ħtiġiet li l-liġi proċedurali titlob sabiex persuna tista' toħroġ Mandat kawtelatorju huma li (a) jkollha pretensjoni ta' dritt kontra l-persuna li dwarha jinħareġ il-mandat; (b) li (flimkien mal-att jew fi żmien preskritt wara) ssir kawża li fiha tiġi mistħarrġa sewwasew dik il-pretensjoni ta' dritt, (ċ) li l-Mandat irid ikun iħares ir-rekwiżiti mitluba mil-liġi dwar il-ħruġ tiegħu u (d) li tali Mandat jinħareġ u jiġi esegwit taħt ir-responsabbilta' tal-persuna li tkun talbitu;

Illi minn dak li għandha quddiemha l-Qorti f'dawn l-atti, jidher li l-eżekutati jilmintaw mill-fatt li l-Mandat maħruġ mill-eżekutanti ma jiswiex għaliex min ħalfu ma kienx awtorizzat kif imiss biex jagħmel dan. Bilkemm għandu għalfejn jingħad li element essenzjali ta' kull mandat kawtelatorju – u liema element jiddistingwih minn att eżekuttiv – hu li jkun maħluf minn min iressqu[14]. Issa l-eżekutati mhumiex qegħdin jgħidu li l-Mandat ma nħalifx, iżda qegħdin jgħidu li min ħalfu ma kienx tabilħaqq awtorizzat mil-liġi biex jidher għall-kumpannija u li l-"awtorizzazzjoni" li ngħatat lil min ħalef il-Mandat kienet fiergħa u x'aktarx falza;

[13] Ara P.A. GC **3.8.2001** fl-atti tar-Rikors fl-ismijiet ***Dr. Tonio Fenech noe et vs Dr. Patrick Spiteri noe et noe***

[14] Art. 831(2) tal-Kap 12

Illi l-Qorti, filwaqt li tifhem it-tħassib tal-eżekutati dwar il-mandat mogħti lil Stivala, tqis li d-dokumenti kostitutivi soċjali tal-kumpannija eżekutanti ma jeskludux li, għall-finijiet partikolari, ir-rappreżentanza ġudizzjarja tal-kumpannija tkun fdata f'idejn persuna li ma tkunx ukoll jew azzjonist jew uffiċjal tagħha. Minbarra dan, din il-kwestjoni hija sewwasew il-mertu tal-ewwel eċċezzjoni (preliminari) mqajma mill-eżekutati fil-kawża miftuħa kontra tagħhom u ma jkunx xieraq li bil-kunsiderazzjonijiet li l-eżekutati qegħdin jistiednu lill-Qorti tagħmel f'din l-istanza, isiru xi osservazzjonijiet li jkunu prematuri u li jmisshom jitqiesu sewwasew meta l-Qorti tkun qiegħda tistħarreġ dik l-eċċezzjoni;

Illi, fit-tielet lok, ir-raġuni miġjuba mill-eżekutati taħt din il-kawżali kienet teżisti sa mill-waqt li tressaq il-Mandat u ma kenitx ċirkostanza li seħħet wara u li minħabba fiha jista' jingħad – fil-kliem tas-sub-artikolu taħt eżami – li l-ħtieġa tal-ġurament "ma tkunx għadha fil-fatt teżisti". Il-ġurament ittieħed u dan kien jobdi l-forma mitluba mil-liġi. Jekk itteħidx minn min messu ttieħed jew minn min kien debitament awtorizzat hija kwestjoni li, fil-fehma tal-Qorti, tmur lil hinn mill-istħarriġ mad-daqqa t'għajn li din il-proċedura titlob;

Illi, għalhekk, il-Qorti ssib li r-rikorrenti ma seħħilhomx juruha raġuni tajba għaliex il-Mandat għandu jitħassar taħt din il-kawżali;

B) <u>L-ammont mitlub mhuwiex *prima facie* ġustifikat jew hu eċċessiv</u> [Art. 836(1)(d)]. Din il-kawżali tidher li hija ewlenija tal-argument tal-eżekutati. Huma jisħqu li l-pretensjoni tal-eżekutanti hija waħda vendikattiva u mnissla mir-rabja ta' min, wara li tahom struzzjonijiet, ħadha qatta' bla ħabel kontrihom biex jagħmlilhom ħsara talli ma qagħdux għal li ordnalhom. B'mod partikolari huma jisħqu li mhux talli l-eżekutanti mhumiex kredituri tagħhom, talli huma l-eżekutati li għandhom jieħdu mingħand l-eżekutanti. Għalkemm l-eżekutati jgħidu li din is-sottomissjoni tagħhom tidher mad-daqqa t'għajn, il-Qorti ma taħsibhiex bħalhom. Kif ingħad, iż-żewġ naħat ressqu dokumentazzjoni biex isostnu l-pożizzjonijiet

rispettivi tagħhom u kull waħda minnhom tagħti ħjiel ta' rejalta' li tinbena fuq medda ta' żmien, b'negozju għaddej minn ħin għal ieħor u ta' ċerta entita', u li ma tistax tiddeċiedi dwarha f'tebqa ta' għajn;

Illi l-Qorti tifhem li l-kejl li għandu jittieħed biex jitqies it-tħassir ta' Mandat kawtelatorju taħt din ir-ras huwa wieħed li jorbot il-kawżali tal-istess Mandat mal-kreditu msemmi fih. Dan ifisser li l-Qorti għandha tistħarreġ fl-ewwel lok jekk jirriżultax mad-daqqa t'għajn li l-intimat eżekutant għandu bażi ta' pretensjoni, u fit-tieni lok jekk wasalx biex "jillikwida" tali pretensjoni f'somma li taqbel mal-ammont minnu maħluf fil-Mandat. Wieħed m'għandu qatt jinsa li f'dan il-kuntest, il-Qorti trid tkun gwidata mill-prinċipju li d-dritt għall-azzjoni ġudizzjarja m'għandux jiġi mxejjen jew imġarrab b'leġġerezza, u l-ieħor daqstant siewi li huwa dritt li persuna tħares l-interessi tagħha fil-milja tagħhom sakemm il-jedd sostantiv lilha kontestat jiġi definit minn Qorti[15];

Illi għal din ir-raġuni wkoll il-Qorti ma ssibx li t-talba tar-rikorrenti fuq din il-kawżali hija mistħoqqa;

Ċ) <u>Jintwera li fiċ-ċirkostanzi mhuwiex raġonevoli li l-mandat jinżamm fis-seħħ jew li huwa ġustifikabbli</u> [Art. 836(1)(f)]. Dwar din il-kawżali, r-rikorrenti eżekutati ma jelaborawx wisq aktar minn dak li semmew taħt il-kawżali ta' qabilha;

Illi f'dan il-kuntest biżżejjed jingħad li jekk, 'il quddiem, il-Qorti li ser tqis il-kwestjoni fil-mertu tasal għall-fehma li l-eżekutanti mgħandhiex jedd għall-ħlas minnha pretiż, xorta waħda ma jistax jingħad li l-Mandat ma kienx ġustifikat. Is-suċċess jew telfien ta' kwestjoni fil-mertu ma tista' qatt tfisser li Mandat kawtelatorju nħareġ b'mod vessatorju jew fieragħ[16]. Allura, fil-fehma ta' din il-Qorti, il-kwestjoni ta' jekk huwiex raġonevoli li Mandat kawtelatorju jinżamm fis-seħħ jew jekk huwiex meħtieġ jew ġustifikabbli li tali Mandat jinżamm fis-seħħ ma tiddependi

[15] Ara P.A. RCP **29.11.2001** fl-atti tal-Mandat fl-ismijiet ***Vincent Merċieca vs George Galea***
[16] Ara, per eżempju, PA JSP **10.1.1992** fil-kawża fl-ismijiet ***Spiteri vs Camilleri*** u P.A. RCP **30.5.2002** fl-atti tal-Mandat fl-ismijiet ***Yorkie Clothing Industry Limited vs Dr Lilian Calleja Cremona***

xejn mill-eventwali ċaħda tal-kawżali fil-mertu tat-talbiet tal-intimata eżekutanti;

Illi hija l-fehma tal-Qorti li biex ammont mitlub f'Mandat kawtelatorju jitqies bħala wieħed "eċċessiv", irid jintwera li bejn il-jedd pretiż u l-ammont maħsub li jħares dak il-jedd ikun hemm nuqqas ta' qbil lampanti li s-sens komun u ċ-ċirkostanzi tal-każ ma jistgħux iżewġu ma' xulxin. Il-fatt li ammont mitlub f'Mandat kawtelatorju ikun jidher li huwa xi ftit ogħla minn dak li, mad-daqqa t'għajn, jidher xieraq, ma jwassalx tabilfors għat-tħassir tal-Mandat li jkun iżda, l-iżjed, għat-tnaqqis tal-ammont sekwestrat[17]. Minħabba li l-artikolu 836(1) jirreferi għat-tħassir "għal kollox jew f'parti minnu" tal-Mandat, tali tnaqqis jista' jkun ukoll wieħed mir-rimedji li l-Qorti tista' tagħti lill-parti eżekutata fi proċedura bħal din;

Illi f'dan l-istadju tal-proċedura, l-Qorti ma tistax toqgħod fuq l-allegazzjonijiet tal-eżekutati. Jekk tagħmel hekk, tkun qegħda impliċitament tilqa' l-kontestazzjoni fil-mertu tal-kwestjoni li issa tinsab quddiemha biex tiddeċidiha. Fit-tieni lok, fin-nuqqas ta' kull prova oħra, ma jidhirx irraġonevoli li persuna tippretendi s-somma msemmija fil-Mandat bħala rifużjoni ta' dak li tallega li għandu jingħatalha lura fejn ikun hemm ksur ta' obbligazzjoni. Għalhekk din il-Qorti ssib li mhemm xejn irraġonevoli, inġustifikat jew mhux meħtieġ li l-Mandat jibqa' fis-seħħ;

Illi fuq dan il-mottiv ukoll, il-Qorti jkollha ssib li r-rikorrenti ma tawhiex raġuni tajba biex tħassar il-Mandat in kwestjoni;

Illi r-rikorrenti eżekutati talbu wkoll ir-rimedju tal-kundanna tal-intimat eżekutant għall-ħlas ta' penali[18] u tal-kundanna għall-ħlas tad-danni[19]. Il-Qorti sejra issa tipprovdi dwar dawn it-talbiet;

Illi <u>dwar il-kwestjoni tal-impożizzjoni tal-penali</u>, irid jingħad li din hija sanzjoni fakoltativa. Il-Qorti, fid-diskrezzjoni

---

[17] Ara, per eżempju, PA GV **6.12.1999** fl-atti tal-Mandat fl-ismijiet ***Salvino Farruġia noe vs Exalco Holdings Ltd.***
[18] Taħt l-art. 836(8) tal-Kap 12
[19] Taħt l-art. 836(9) tal-Kap 12

tagħha, tista’ taqbel li tgħabbi lil min ikun ħareġ Mandat kawtelatorju kontra persuna, u fuq talba ta’ din, b’piena ta’ ħlas ta’ penali. Minbarra li tali impożizzjoni hija fakultativa[20], irid jintwera għas-sudisfazzjon tal-Qorti li trid tkun seħħet waħda miċ-ċirkostanzi maħsubin mil-liġi biex tali sanzjoni tiġi imposta. Erbgħa (4) huma ċ-ċirkostanzi maħsuba mil-liġi f’dan ir-rigward u, ladarba huma sanzjoni punittiva, għandhom jitqiesu strettament bħala tassattivi[21]. F’dan il-każ, jidher li l-eżekutati jsemmu ċ-ċirkostanzi maħsuba taħt l-artikolu 836(8)(b) u (d) tal-Kap 12, jiġifieri (a) n-nuqqas ta’ tħassir tal-Mandat wara talba li tkun saret mill-eżekutat jew li l-eżekutant jonqos li juri li fi żmien ħmistax-il jum qabel ma talab il-ħruġ tal-Mandat kien talab lill-eżekutati jħallsu s-somma pretiża; u (b) jekk it-talba tal-parti għall-ħruġ tal-Mandat kenitx waħda malizzjuża, fiergħa jew sempliċement biex iddejjaq;

Illi dwar l-ewwel ċirkostanza, l-liġi trid li qabel ma jinħareġ Mandat (u sakemm ma jkunx hemm raġunijiet ċari ta’ urġenza) l-eżekutant jitlob lid-debitur tiegħu fi żmien ħmistax-il jum, biex iħallsu d-dejn li għandu miegħu. Daqstant ieħor trid li, wara li jkun inħareġ il-Mandat, l-eżekutat jitlob lill-eżekutant biex ineħħi l-Mandat u dan tal-aħħar jonqos li jagħti raġuni tajba biex ma iżommx dak il-Mandat fis-seħħ;

Illi t-talba li ssemmi l-liġi ma tridx tkun tabilfors waħda solenni fis-sura ta’ att ġudizzjarju jew kawża formali[22], u biżżejjed tkun waħda verbali. Fil-każ tal-lum, ir-rikorrenti eżekutati ma wrewx li huma talbu lill-eżekutanti tneħħi l-Mandat. L-eżekutanti lanqas semmiet li hija kienet interpellat lill-eżekutati biex iħallsu jew tal-anqas jersqu għal-likwidazzjoni tal-ammont pretiż. Minn dokumenti mressqa – li juru li kienet għaddejja korrispondenza bejn il-partijiet – jidher li, sa lejliet li nħareġ il-Mandat[23], il-partijiet ma kenux formalment interpellaw lil xulxin dwar il-pretensjonijiet rispettivi tagħhom;

[20] P.A. RCP **29.11.2001** fil-kawża fl-ismijiet ***Vincent Merċieca vs George Galea***
[21] Ara P.A. TM **13.3.2003** fl-atti tal-Mandat fl-ismijiet ***Cole Foods Ltd. vs Euro Imports Ltd.***
[22] App. Ċiv. **13.3.2001** fil-kawża fl-ismijiet ***Rapa vs Sammut*** (Kollez. Vol: **LXXXV.ii.142**)
[23] Ara Dok “Ċ”, f’paġġ. 15 – 8 tal-atti

Illi madankollu, mill-atti jidher li l-istess eżekutata wkoll ħarġet Mandat kawtelatorju kontra l-eżekutanti fi ftit jiem biss wara li nħareġ il-Mandat mertu ta' din il-proċedura. Mhux magħruf lanqas jekk l-istess eżekutata Berry kenitx interpellat lill-eżekutanti qabel ħarġet il-Mandat tagħha. F'kull każ, il-Qorti tqis li f'dan il-każ tista' tinqeda bid-diskrezzjoni tagħha li ma tapplikax is-sanzjoni tal-kundanna tal-ħlas tal-penali taħt din il-kawżali;

Illi dwar it-tieni ċirkostanza, ir-rikorrenti wkoll jibnu din fuq l-allegazzjoni li l-ħażen tal-intimata eżekutanti joħroġ mill-fatt li għażlet li titlob il-ħruġ tal-Mandat sempliċement biex tivvendika ruħha minnhom. Il-Qorti diġa' qieset li ntwera li ma jeżistux ir-raġunijiet għat-tħassir tal-Mandat u li l-intimata eżekutanti kellha raġunijiet tajbin biżżejjed biex titlob il-ħruġ tiegħu. Dan iġib l-effett li ma jistax jingħad li l-Mandat inħareġ b'ħażen, jew għal raġuni fiergħa jew inkella bil-ħsieb biss li jdejqu lir-rikorrenti eżekutati;

Illi l-Qorti, f'dan l-istadju u fid-dawl tal-konsiderazzjonijiet diġa' magħmula iżjed 'il fuq, tasal għall-fehma li ma jirriżultawx iċ-ċirkostanzi għall-impożizzjoni tal-penali minħabba l-ħruġ tal-Mandat[24]. F'dan il-każ, il-Qorti sejra timxi wkoll fuq il-massima li l-bona fede hija preżunta u li l-ħażen irid jiġi ippruvat[25];

Illi, għalhekk, fid-dawl taċ-ċirkostanzi kollha li joħorġu mill-atti, u wara li l-Qorti ħasbet sewwa u fit-tul fuq il-kwestjoni, ma jidhirx li huwa l-każ fejn l-intimata eżekutanti għandha tkun kundannata tħallas penali. Dan, naturalment, jingħad dejjem bla ħsara għal kull jedd talvolta spettanti lill-istess rikorrenti li 'l quddiem u fis-sedi opportuna tressaq pretensjonijiet kif imiss jekk, wara l-kawża fil-mertu, jirriżultaw fatti li din il-Qorti f'dan l-istadju ma tafx bihom jew li dwarhom din il-Qorti 'l quddiem tasal għal fehmiet oħrajn preċiżi għar-rigward;

Illi dwar il-kwestjoni tal-kundanna għall-ħlas tad-danni, l-Qorti ma jidhrilhiex li talba bħal din għandha tintlaqa' bil-

[24] P.A. TM **5.6.2003** fl-atti tal-Mandat fl-ismijiet ***Emanuel Sammut et vs Josephine Sammut***
[25] Ara, per eżempju, App. Ċiv **7.7.1920** fil-kawża fl-ismijiet ***Miller Blacker pro et noe vs Howard*** (Kollez. Vol: **XXIV.i.554**)

mod kif saret. Hija l-fehma sħiħa tagħha li talba bħal din tista' ssir biss b'azzjoni ġdida għaliha (illum il-ġurnata permezz ta' Rikors Maħluf) u mhux fil-qafas ta' rikors għat-tħassir ta' Mandat kawtelatorju. Kemm hu hekk, sa ma fl-2005 saru l-bidliet fil-liġi tal-proċedura u fl-atti li bihom jitressqu l-kawżi, l-artikolu 836(9) kien jirreferi għal "ċitazzjoni". Bil-bidla korrispondenti li saret bl-imsemmija emendi, dan ifisser li r-"rikors" li għalih illum jirreferi l-artikolu 836(9) irid ikun fis-sura tar-Rikors Maħluf maħsub fl-artikolu 156 tal-Kodiċi, li m'għandu x'jaqsam xejn mar-rikors imressaq mir-rikorrenti eżekutati f'dan il-każ;

Illi għalhekk, il-Qorti ssib li t-talba għall-kundanna tad-danni taħt l-artikolu 836(9) hija irritwali għall-finijiet tal-artikolu 164(1) tal-Kodiċi;

Illi dwar it-talba tar-rikorrenti eżekutata għall-għoti ta' garanzija irid jingħad li l-liġi trid li lill-Qorti tintwera "kawża ġusta" biex twassalha tqiegħed fuq il-parti eżekutanti ta' Mandat kawtelatorju l-piż li toffri garanzija tajba. Il-fatt waħdu li jkun inħareġ il-Mandat ma jitqiesx bħala "kawża ġusta" għall-finijiet ta' dan l-artikolu[26]. Irid ikun hemm raġunijiet oħrajn, iżjed serji u impellenti, li jwasslu lill-Qorti tagħti dik is-sanzjoni, x'aktarx imsejsin fuq il-ħtija kif imfissra fl-artikoli 1031 u 1032 tal-Kodiċi Ċivili[27];

Illi ngħad ukoll li d-danni li għalihom jirreferi l-artikolu taħt eżami huma dawk li l-intimat eżekutant jista' jipprova li jkun ġarrab direttament minħabba l-ħruġ tal-att kawtelatorju u bħala konsegwenza ta' tali ħruġ[28], u dment li jikkonkorru l-elementi mitluba mil-liġi għal tali likwidazzjoni;

Illi l-ammont tal-garanzija li jrid jiġi iffissat irid iżomm bilanċ xieraq bejn il-jedd li persuna tressaq att kawtelatorju biex tħares il-pretensjonijiet tagħha f'kawża pendenti, u l-effett li tali att iħalli fuq il-persuna li kontra tagħha jinħareġ dak il-Mandat. Ta' min jgħid hawnhekk li l-ordni biex tingħata garanzija mhijiex l-istess bħal kundanna ta' penali jew

---

[26] Ara P.A. GC **4.10.2002** fl-atti tal-Mandat fl-ismijiet ***Paul Caruana vs Rudolphe Gaerty***
[27] Ara P.A. TM **18.9.2002** fl-atti tal-Mandat fl-ismijiet ***John Żarb vs Port Cottonera Ltd.***
[28] Ara P.A. GC **2.3.2001** fl-atti tal-Mandat fl-ismijiet ***Avukat Vincent Falzon noe vs Alex Sullivan***

kundanna għall-ħlas ta' danni: l-għan waħdieni tagħha huwa li tqiegħed lill-parti eżekutata f'qagħda li, meta u jekk tintemm proċedura jew kawża għal dan il-għan, issib assi li fuqhom tkun tista' teżegwixxi deċiżjoni favorevoli għaliha;

Illi, b'żieda ma' dan kollu, talba għall-għoti ta' garanzija taħt l-artikolu 838A tal-Kap 12 tista' tintlaqa' biss, bħal f'dan il-każ tallum, fejn ma tkunx intlaqgħet it-talba għat-tħassir tal-Mandat;

Illi l-eżekutanti ma semmiet xejn dwar din it-talba tal-eżekutati fin-Nota bis-sottomissjonijiet tagħha;

Illi meta jittieħed b'qies ta' dawn iċ-ċirkostanzi flimkien, il-Qorti ssib li l-eżekutati seħħilhom juruha fil-grad tal-*prima facie* li hemm tabilħaqq raġuni tajba li twassalha biex tordna lill-intimata eżekutanti tintrabat bil-garanzija maħsuba fl-artikolu 838A tal-Kap 12. Din iċ-ċirkostanza toħroġ mid-dokumentazzjoni mressqa mill-eżekutanti nnifisha u wkoll minn dik imressqa mill-eżekutati. Kemm hu hekk, jirriżulta li l-eżekutanti ma kellha l-ebda ġid jew assi f'Malta[29], minbarra l-fatt li d-direttriċi/azzjonista waħdanija llum ma tinsabx f'Malta. Il-pretensjonijiet tal-eżekutanti huma ta' ċerta konsistenza u xejn anqas serji jidhru l-pretensjonijiet "rikonvenzjonali" tal-eżekutati;

Illi wara li qieset il-fatti kollha tal-każ u tas-sottomissjonijiet magħmula mill-partijiet, il-Qorti qiegħda tasal għall-fehma li għandha tordna t-tqegħid min-naħa tal-eżekutanti ta' garanzija xierqa biex tagħmel tajjeb għall-eventwalita' ta' ħsara, imgħax u spejjeż li r-rikorrenti eżekutati jistgħu juru li ġarrbu minħabba l-ħruġ tal-Mandat. Il-Qorti qiegħda tistabilixxi tali garanzija fis-somma ta' ħamsin elf euro (€ 50,000), liema garanzija għandha titressaq fi żmien għoxrin (20) jum minn dak inhar li kopja ta' dan il-provvediment tkun notifikata lill-eżekutanti, liema notifika għandha ssir mill-eżekutati u bi spejjeż għalihom. Jekk il-garanzija ma titressaqx, il-Mandat għandu jitħassar;

[29] Dok "E", f'paġġ. 55 sa 62 tal-atti

Illi għalhekk il-Qorti sejra tilqa' t-tielet talba tar-rikorrenti eżekutati;

Għal dawn ir-raġunijiet, il-Qorti qegħda tipprovdi dwar ir-Rikors tar-rikorrenti eżekutati billi:

Tiċħad l-ewwel talba tagħhom għaliex ma wrewx li hemm raġuni tajba għaliex il-Mandat maħruġ kontrihom għandu jitħassar;

Tiċħad it-tieni talba billi mhijiex mistħoqqa fil-liġi u dan kemm fir-rigward għall-kundanna għall-ħlas tal-penali u kif ukoll għall-kundanna għall-ħlas tad-danni;

Tilqa' t-tielet talba tagħhom u tordna li l-intimata eżekutanti Greyhound International Limited, fil-kwalita' premessa, tressaq garanzija bankarja tajba għall-ammont ta' ħamsin elf euro (€ 50,000) fiż-żmien u bil-mod li ssemma aktar 'il fuq; u

Tordna li l-**ispejjeż ta' din il-proċedura** jinqasmu bejn il-partijiet f'żewġ terzi ($^{2}/_{3}$) għall-istess rikorrenti eżekutati u terz ($^{1}/_{3}$) għall-intimata eżekutanti.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------